

Ispitni katalog za učitelje razredne nastave u osnovnoj školi (radna inačica)

**VANJSKO VRJEDNOVANJE
OBRAZOVNIH POSTIGNUĆA UČENIKA ČETVRTIH RAZREDA
OSNOVNIH ŠKOLA U RH
U ŠKOLSKOJ GODINI 2007./2008.
ožujak 2008.**

ČLANOVI STRUČNE RADNE SKUPINE ZA PRIPREMU ISPITA:

RAZREDNA NASTAVA

(HRVATSKI JEZIK, MATEMATIKA, PRIRODA I DRUŠTVO, STRANI JEZIK U REDOVNOJ NASTAVI)

1. prof. dr. sc. Ante Bežen, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2. Ljiljana Klinger, dipl. učiteljica, OŠ Matije Gupca, Zagreb
3. Snježana Romić, dipl. učiteljica, OŠ Lijepa Naša, Tuhelj
4. Sandra Šore, dipl. učiteljica, OŠ Lučac, Split
5. Dubravka Ljubičić, dipl. učiteljica, OŠ Brestje, Sesvete
6. Vlatka Mijić, učiteljica, OŠ Luka, Sesvete
7. Silvana Galinović, dipl. defektologinja i uč. razredne nastave, OŠ Miroslava Krleže, Zagreb
8. Vesna Bobinski, dipl. učiteljica, OŠ S. S. Kranjčevića, Zagreb
9. Karmen Hlad, učiteljica, OŠ Dragutina Domjanića, Zagreb
10. mag. Ivana Cindrić, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
11. Kristina Abramović, prof., OŠ Mate Lovraka, Nova Gradiška
12. Ela Ivanić, prof., OŠ Veliko Trgovišće, Veliko Trgovišće
13. Ivana Mital, prof., Gimnazija Nova Gradiška, Nova Gradiška
14. Kesnija Rumora, prof., OŠ Franje Krežme, Osijek
15. Vesna Klajn, nastavnica, OŠ Josipa Kozarca, Vinkovci
16. Iva Milardović Štimac, prof., OŠ Josipa Račića, Zagreb
17. Mirjana Sajko, prof., OŠ Dragutina Tadijanovića, Zagreb
18. Loreana Selišek-Butina, prof., XV. gimnazija, Zagreb
19. Dubravka Skenderović-Keleč, prof., OŠ „Bukovac“, Zagreb
20. Alice Stepinac, prof.
21. Loreana Lazarić, prof., OŠ Jurja Dobrile, Rovinj
22. Sandra Mardešić, prof., Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
23. Majda Milevoj-Klapčić, prof., OŠ „Ivan Goran Kovačić“, Čepić

Konzultanti za razrednu nastavu:

1. mr. sc. Vlado Halusek, prof., OŠ Kloštar Podravski
2. mr. sc. Lucija Puljak, dipl. pedagog, OŠ Pučišća
3. Marina Sabolović, prof., OŠ Luka, Zagreb
4. mr.sc. Nataša Nikpalj-Juraić, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb

Kazalo

1. Uvod

1. 1. Svrha vanjskoga vrjednovanja

2. Opći ciljevi

2.1. Opći odgojno-obrazovni ciljevi u razrednoj nastavi

2.2. Opći ciljevi ispita u razrednoj nastavi (Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo, strani jezik u redovnoj nastavi)

2.3. Posebni ciljevi – obrazovni ishodi

3. Struktura ispita iz Hrvatskoga jezika, Matematike i Prirode i društva

3. 1. Sudjelovanje

3. 2. Oblici i trajanje ispitivanja

3. 3. Ispitne sastavnice

4. Strani jezici

4.1. Engleski jezik

4.2. Francuski jezik

4.3. Njemački jezik

4.4. Talijanski jezik

5. Provedba ispita

6. Tehnički opis ispita

6.1. Pribor

6.2. Upute za učenike

7. Literatura

1. UVOD

Poštovani ravnatelji, učitelji i stručni suradnici,

svjedoci ste uvođenja promjena u odgoju i obrazovanju te provođenja Nastavnoga plana i programa prema Hrvatskome nacionalnome obrazovnome standardu (u daljnjem tekstu: HNOS). Nužan uvjet za ostvarivanje ciljeva Nastavnoga plana i programa predstavlja praćenje i vrjednovanje kvalitete obrazovanja.

Prošle školske godine u suradnji s vama organizirali smo i proveli vrlo uspješno prvo vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća u osnovnoj školi iz Hrvatskoga jezika i Matematike. Bio je to velik korak prema unaprjeđenju kvalitete hrvatskoga školskoga sustava.

Podsjetimo se, u projektu je sudjelovalo 4000 suradnika *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja* (ravnatelji OŠ, učitelji i stručni suradnici u školama - članovi školskih ispitnih povjerenstava, članovi stručnih radnih skupina, ocjenjivači ispita i dr.) i 10 690 učenika osmih razreda iz 842 osnovne škole u Republici Hrvatskoj.

Uzorak učenika je odražavao cijelu populaciju učenika osmih razreda po svim relevantnim obilježjima. I učenici su shvatili koliki je značaj vanjskoga vrjednovanja obrazovanja pa je ispitima iz Hrvatskoga jezika pristupilo 98,33% učenika (ispitanika), a ispitima iz Matematike 98,17% učenika. Taj podatak govori da su učenici postali važni sukreatori u poboljšanju osnovnoškolskoga obrazovnog sustava u Republici Hrvatskoj.

Važnu ulogu imali su ravnatelji - ispitni koordinatori, koji su koordinirali cjelokupnu organizaciju i provedbu ispitivanja u školama i time još jednom dokazali da su ključni čimbenik u promjenama koje se događaju u osnovnim školama.

Članovi školskih ispitnih povjerenstava iz reda učitelja i stručnih suradnika također su profesionalno i odgovorno (prema uputama *Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja*) obavili složenu zadaću provedbe ispita u ispitnim prostorijama.

Rezultati ispitivanja upućuju na važne spoznaje o tome da su škole, učitelji i učenici iznimno dobro prihvatili vanjsko vrjednovanje. Utvrđena je zadovoljavajuća razina znanja iz Hrvatskoga jezika i Matematike na nacionalnoj razini te se pokazalo da ocjene učenika slijede uspjeh na ovim ispitima.

Rezultati prošlogodišnjih ispita također nam pokazuju da postoje značajne razlike u uspjehu na ispitima koji ovise o županiji, osnivaču škole, broju stručnih suradnika kao i stručnoj spremi učitelja, roditelja te o još nekim pokazateljima.

Ti vrijedni pokazatelji upućuju sve subjekte u odgoju i obrazovanju na konkretno djelovanje u cilju poboljšanja kvalitete obrazovanja, poglavito one koji donose važne odluke (Vlada RH, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, osnivači škola i ostali).

Poštovani, na temelju navedenoga *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja*, uz stručnu i znanstvenu podršku Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar te uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa kreće u još veći projekt eksperimentalnoga vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika 4. i 8. razreda osnovne škole.

Želja nam je ovim istraživanjem utvrditi razinu stečenih znanja, vještina i kompetencija učenika iz pojedinih nastavnih predmeta i nastavnih područja na završetku 4. i 8. razreda osnovnog školovanja. Također želimo utvrditi koliko su učenici osposobljeni za samostalno rješavanje problema razmišljanjem i smislenim učenjem. Vjerujemo da ćemo zajedničkim radom, kao i suradnjom sa znanstvenicima Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar, uspješno provesti drugo vanjsko vrjednovanje odgojno-obrazovnih postignuća u hrvatskim osnovnim školama i tako pridonijeti poboljšanju kvalitete rada naših škola.

1.1. Svrha vanjskoga vrjednovanja

Temeljni cilj projekta vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća učenika četvrtih razreda osnovnih škola u školskoj godini 2007./2008. jest utvrditi razinu stečenih znanja, vještina i kompetencija učenika iz pojedinih nastavnih predmeta i nastavnih područja. Nadalje, cilj je ovoga projekta ispitati osposobljenost učenika za interdisciplinarno povezivanje nastavnih sadržaja.

Osim toga daljnji višestruki ciljevi projekta su:

- upoznavanje škola s postupkom standardiziranoga vanjskoga vrjednovanja obrazovnih postignuća iz nastavnih područja: razredne nastave (Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo te strani jezik u redovnoj nastavi)
- prihvaćanje rezultata vrjednovanja kao smjernice u poboljšanju kvalitete nastave.

2. OPĆI CILJEVI

2. 2. Opći odgojno-obrazovni ciljevi u razrednoj nastavi

Razrednom nastavom obuhvaćeni su učenici od prvoga do četvrtoga razreda osnovne škole. To razdoblje školovanja obilježeno je specifičnostima u jezičnom, spoznajnom, socijalnom i emocionalnom razvoju učenika, što zahtijeva specifičan pristup poučavanju.

HNOS i Nastavni plan i program afirmiraju iskustvenu i problemsko-istraživačku nastavu koja potiče učenikovu unutarnju motivaciju, a pridonosi stjecanju trajnih i uporabljivih znanja.

Opći odgojno-obrazovni ciljevi u razrednoj nastavi nastavi su:

- osposobljenost za cjeloživotno učenje
- osposobljenost za kritičko mišljenje i rješavanje problema
- ovladanost raznim oblicima pismenosti
- trajna znanja važna za pojedina nastavna područja.

Oni se ostvaruju uz pomoć međusobno povezanih nastavnih sadržaja propisanih Nastavnim planom i programom.

2. 3. Opći ciljevi ispita u razrednoj nastavi (Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo, strani jezik u redovnoj nastavi)

Ovim se ispitom utvrđuju ključne kompetencije, odnosno razina osposobljenosti koju su učenici postigli na kraju razredne nastave:

- osposobljenost za komunikaciju na hrvatskom i prvom stranom jeziku koja se očituje u jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja*, čitanja i pisanja
- osposobljenost za kritičko mišljenje
- ovladanost osnovnom matematičkom i prirodoslovnom pismenošću
- osposobljenost za rješavanje problema primjenom činjeničnoga, konceptualnoga i procesnoga znanja, stečenoga u svim nastavnim područjima.

Integriranim se ispitnim materijalom istodobno provjeravaju sve navedene kompetencije na sadržajima nastavnih predmeta Hrvatski jezik, Engleski (Njemački, Talijanski, Francuski) jezik, Matematika, Priroda i društvo.

* Ove se godine govorenje ne ispituje.

2.4. Specifični ciljevi u razrednoj nastavi – obrazovni ishodi

KOMUNIKACIJSKA KOMPETENCIJA OBRAZOVNI ISHODI – HRVATSKI JEZIK	RAZINE OBRAZOVNIH PROCESA
• samostalno pročitati kraći tekst	primjena
• ostvariti spoznaju i doživljaj pročitanooga teksta	primjena analiza
• povezati likove s mjestom i vremenom radnje	analiza
• povezati događaje u proznom tekstu s mjestom i vremenom radnje	analiza
• zamijetiti i izdvojiti događaj u pripovjednom tekstu	analiza
• zamijetiti važne pojedinosti u događaju	shvaćanje analiza
• utvrditi uzročno-posljedične veze među događajima na doslovnoj razini teksta	shvaćanje analiza
• zamijetiti i izdvojiti dijelove teksta koji dokazuju postavljenu tvrdnju	shvaćanje analiza
• utvrditi uzroke izdvojenog događaja	shvaćanje analiza
• zaključivati na temelju izdvojenih činjenica	shvaćanje analiza
• utvrditi uzročno-posljedične odnose u dubljim slojevima teksta (preneseno značenje)	shvaćanje analiza
• otkriti poruku u pročitanoome tekstu	shvaćanje analiza
• zamijetiti i razlikovati dijelove fabule (uvod, zaplet, rasplet)	shvaćanje analiza

• iskazati svojim riječima jednostavne izraze prenesena značenja	shvaćanje
primjena
stvaranje
• uspoređivati po značenju izdvojene leksičke jedinice	shvaćanje
primjena
• sastavljati rečenice od zadanih nizova riječi	shvaćanje
primjena
• razlikovati imenice, glagole i pridjeve	shvaćanje
primjena
• preoblikovati riječi u skladu s gramatičkom normom (vješto se služiti riječima)	shvaćanje
primjena
stvaranje
• pisati u skladu s pravopisnom normom (veliko slovo na početku rečenice i u vlastitim imenicama, interpunkcijski znakovi za obilježavanje kraja rečenice)	shvaćanje
primjena
• samostalno stvaralački pisati (oblikovati sastavak uz poticaj)	shvaćanje
primjena
stvaranje

**KOMUNIKACIJSKA KOMPETENCIJA
OBRAZOVNI ISHODI – STRANI JEZIK U REDOVNOJ
NASTAVI**

**RAZINE SPOZNAJNIH
PROCESA**

• slušati polagan i pažljivo artikuliran govor te razumjeti smisao izgovorenoga teksta	shvaćanje
primjena
• razumjeti i izvršiti upute	shvaćanje
primjena
• slušati, razumjeti i primijeniti kratke i jednostavne upute za snalaženje na ulici	shvaćanje
primjena
• zapamtiti brojeve	pamćenje
• izreći koliko je sati	primjena
shvaćanje

- povezati vidni i zvučni jezični sadržaj shvaćanje
- zamijetiti i razumjeti fonološke, ritmičke, naglasne i intonacijske osobine engleskoga jezika analiza
- razumjeti kraće jednostavne izjavne i upitne rečenice; razumjeti osnovne namjere sugovornika shvaćanje
- globalno i selektivno razumjeti kratak tekst poznate tematike shvaćanje
- uočiti specifičnosti izgovora i intonacije izvornih govornika te razlike u izgovoru glasova i glasovnih skupina engleskoga jezika u odnosu na materinski jezik shvaćanje
- razumjeti sricane riječi (*spelling*) shvaćanje primjena
- pamtit i pismovne slike riječi i rečenice na razini prethodno usvojenih zvučnih uzoraka pamćenje
- prepoznati i razumjeti poznata imena, riječi i jednostavne rečenice u kratkim pisanim uputama (natpisi, posteri, katalozi i kratki dijalozi) shvaćanje
- razumjeti i čitati kratke i jednostavne poruke s razglednica i jednostavnih obavijesti u svakodnevnim situacijama shvaćanje primjena
- razumjeti i rabiti poznate izraze i jednostavne fraze vezane uz svakodnevni život i neposredno okruženje shvaćanje primjena
- koristiti se ilustracijama kao pomoćnim sredstvom za razumijevanje sadržaja, prostornih odnosa, teksta i konteksta shvaćanje primjena
- vladati tehnikama preglednog bilježenja i korištenja vizualnih elemenata primjena
- napisati kratku, jednostavnu razglednicu (npr. uputiti pozdrave s ljetovanja) shvaćanje primjena, stvaranje

• ispuniti obrasce osobnim podacima i/ili informacijama iz poznatih sadržaja	primjena
• pisati jednostavne fraze i rečenice o sebi i izmišljenim ljudima (gdje žive i što rade), pismeno odgovarati na pitanja, pisati vođene kratke sastavke u okviru prethodno usvojenih sadržaja	shvaćanje
primjena, stvaranje
• pisati brojeve, imena, vlastitu adresu	primjena
• prepisati poznate riječi i kratke fraze	primjena

**OSNOVNA MATEMATIČKA PISMENOST I
KOMPETENCIJA ZA RJEŠAVANJE PROBLEMA
OBRAZOVNI ISHODI – MATEMATIKA**

**RAZINE SPOZNAJNIH
PROCESA**

• izračunati brojevine izraze koristeći se svojstvom računskih operacija zbrajanja, oduzimanja, množenja i dijeljenja	shvaćanje
primjena
• izračunati brojevine izraze s operacijama prvoga i drugoga stupnja	shvaćanje
primjena
• iskaz matematičkim jezikom pretvoriti u brojevni izraz	shvaćanje
analiza
primjena
• računati s mjernim jedinicama za duljinu, masu, vrijeme i novac	shvaćanje
primjena
• primijeniti znanje o brojevima na problemske zadatke povezane sa stvarnošću	shvaćanje
analiza
primjena
• procjenjivati približnu vrijednost	shvaćanje
analiza
primjena
• utvrditi i iskazati međusobni odnos pravaca ili dužina	shvaćanje
primjena
• crtati i označiti pravce i dužine	shvaćanje
primjena

- crtati geometrijskim priborom i označavati dijelove geometrijskoga crteža

shvaćanje
primjena

**OSPOSOBLJENOST ZA KRITIČKO MIŠLJENJE I
RJEŠAVANJE PROBLEMA
OBRAZOVNI ISHODI - PRIRODA I DRUŠTVO**

**RAZINE SPOZNAJNIH
PROCESA**

• utvrditi i iskazati odnos među članovima uže obitelji	shvaćanje
primjena
• razlikovati prošlost, sadašnjost i budućnost	shvaćanje
primjena
• orijentirati se u vremenu	shvaćanje
primjena
• utvrditi i iskazati uzročno-posljedičnu povezanost između godišnjega doba i vremenskih prilika	shvaćanje
analiza
• utvrditi i iskazati uzročno-posljedičnu povezanost između godišnjega doba i pojava u prirodi	shvaćanje
analiza
• utvrditi i iskazati uzročno-posljedičnu povezanost između događaja i ponašanja ljudi u prošlosti	shvaćanje
analiza
• utvrditi i iskazati uzročno-posljedičnu povezanost između vrste naseljenog mjesta i života ljudi	shvaćanje
analiza
• orijentirati se u prostoru s promjenom stajališta	shvaćanje
primjena
• orijentirati se na zemljovidu	shvaćanje
primjena
• tumačiti boje i simbole zemljovida	shvaćanje
primjena
• utvrditi i iskazati uzročno-posljedičnu povezanost između čuvanja zdravlja i ponašanja ljudi	shvaćanje
analiza

3. STRUKTURA ISPITA

I. dio ispita – čitanje i razumijevanje književnoga teksta, usvojenost jezičnih zakonitosti, slovničkih i pravopisnih činjenica.

Opis:

U prvome dijelu ispita učenici će pročitati književni tekst i pismeno odgovarati na pitanja. Tekst je cjelovit, prozni, primjeren njihovoj dobi.

Ispituju se i jezična znanja, sposobnosti i vještine iz područja slovnice, pravopisa i rječnika.

Primjer teksta – priča „Zlatna djevojka“

Zlatna djevojka

Nekada davno, blizu sela Gradišta, u ravnoj Slavoniji, postojao je lijep, velik, četverostran dvorac u obliku kule. Gospodar dvorca imao kćer jedinicu. Ta je ljepotica bila jako pobožna.

U ratu s Turcima, 1621. godine gospodar pogine. Sve njegovo bogatstvo i imanje ostalo je kćeri jedinici. Turci su doznali da je sada gospodarica imanja žena. Odlučili su pogubiti gospodaricu i prisvojiti njezinu zemlju.

Dočuli su da o svakom blagdanu djevojka i stanovnici sela posjećuju crkvu. Napali su zato crkvu jedne nedjelje.

Strah je sledio srca ljudi. Stradalo je mnogo naroda, a djevojka nekako pobjegla. Tražeći je, Turci su temeljito pretražili crkvu i kulu, ali djevojke nigdje nije bilo. Krenuli su u potjeru za njom.

Bježeći, djevojka naiđe na kola s upregnutih osam volova. Sjedne na kola i potjera volove. Volovi jurnu što su brže mogli prema dvorcu. Djevojka pobjegne u svoj dom, a Turci za njom.

Kad je izgledalo da nema nikakva izlaza, smiluje joj se Bog. Otvori se brežuljak i ona s kolima i volovima propadne u zemlju. Turci ostanu praznih ruku. Bijesni, sruše dvorac, a crkvu nisu mogli.

Ona djevojka, volovi i kola, čim su propali u zemlju, odmah su se u zlato pretvorili. Godinama narod kopa po brežuljku tražeći zlatnu djevojku, a nalazi samo ostatke njezine kule.

Iz „Legende i predaje o Hrvatima“

Vrsta zadataka

zadatci dopunjavanja ili kratkih odgovora
(jednom riječju, skupom riječi ili rečenicom)

zadatci sređivanja

zadatci višestrukoga izbora

Primjeri zadataka dopunjavanja ili kratkih odgovora:

Zadatci kratkih odgovora su pitanja na koja učenici odgovaraju s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom.

- Turci su srušili dvorac zato što
-

nisu uspjeli uhvatiti djevojku

(Svi odgovori koji smisljeno odgovaraju navedenom.)

- Rečenicu „**Strah je sledio srca ljudi.**“ izreci svojim riječima. Smisao rečenice mora ostati nepromijenjen.
-

Ljudi su se smrtno uplašili.

(Svi odgovori koji smisljeno odgovaraju navedenom.)

Učenici nisu prepoznali smisao

Učenici su prepoznali smisao

Primjer zadataka sređivanja:

- Od niza zadanih riječi sastavi rečenicu. Upotrijebi sve riječi. Nemoj promijeniti njihov oblik.

voljom kći spasila se od ljepotica Božjom Turaka

***Kći ljepotica spasila se od Turaka Božjom voljom.
Ljepotica kći spasila se od Turaka Božjom voljom.
Božjom se voljom ljepotica kći spasila od Turaka. Itd.***

Primjer zadatka višestrukoga izbora:

U zadatcima višestrukoga izbora ponuđena su četiri moguća odgovora od kojih učenik bira jedan ispravan.

- O čemu se govori u zapletu ove priče:
 - a) o ljepoti kraja u kojemu živi glavni lik priče
 - b) o namjeri Turaka da osvoje djevojčino imanje
 - c) o tome kako su se djevojka, volovi i kola pretvorili u zlato
 - d) o tome kako je djevojka s kolima i volovima propala u zemlju

Odgovor: b) o namjeri Turaka da osvoje djevojčino imanje

II. dio ispita – pisanje sastavka

U ovome se dijelu ispituju učenikove sposobnosti i vještine pisanoga izražavanja. Vrednuju se sve one sastavnice pisanoga teksta koje vrednujemo i u redovnoj nastavnoj praksi:

- strukturiranost □ sastavka (kompozicija)
- sadržajna □ logičnost i međurečenična povezanost (umjesto ponavljanja neodgovarajućih konektora: *i onda, kad ...*)
- izvornost jezičnih konstrukcija (rečenice i izrazi koje je učenik sam stvorio nasuprot onima koje je preuzeo od drugih; sadržajno raznolike rečenice umjesto nespretnoga ponavljanja sadržaja neznatno različitim jezičnim konstrukcijama, npr.: *Dječak je zakasnio. I onda je on zakasnio pa mu je mama rekla da zašto je zakasnio.* I sl.)
- gramatička □ i pravopisna točnost u pisanju
- slovopis (urednost i točnost u oblikovanju slova)

Opis:

Zadatak se može odnositi na neki od oblika jezičnoga izražavanja koji se u redovnoj nastavi hrvatskoga jezika uvježbavaju od 1. do 4. razreda. On obuhvaća poticaje za pisanje koji pretpostavljaju bogatu produkciju i strukturirani ostvaraj.

Primjer zadatka:

- „Bježeći djevojka naiđe na kola s upregnutih osam volova. Sjedne na kola i potjera volove. Volovi jurnu što brže mogu... “
... i odvedu djevojku u čudesnu zemlju.
- Koga je tamo susrela i što je doživjela? Napiši u sastavku.

0 bodova - Sastavak se ne razmatra. (Nije udovoljeno zahtjevima.)

Sadržajna razina:

kompozicija sastavka	0	1	2	3
izvornost	0	1	2	3
unutartekstovna povezanost	0	1	2	3

Jezična razina:

rječnik i stil	0	1	2
pisanje rečenica	0	1	2
pisanje riječi	0	1	2
pravopis	0	1	2

Slovopis	0	1
----------	---	---

Zbrajaju se rezultati postignuti u svim sastavnicama.

III. dio ispita - drugi se dan rješavaju zadatci kojima se provjerava usvojenost sadržaja Matematike te Prirode i društva.

Vrsta zadataka

zadatci kratkih odgovora

zadatci višestrukoga izbora

Integrirani zadatci

Primjer zadataka višestrukoga izbora:

- Za izgradnju južne strane četverostrane kule potrošeno je 567 velikih kamenih komada. Procijeni koliko je takvih komada potrebno za izgradnju cijele kule ako su joj svi zidovi jednaki.
 - a) oko 2 400 komada
 - b) oko 3 200 komada
 - c) oko 1 620 komada
 - d) oko 4 400 komada

Odgovor: a) oko 2 400 kom

- Bježeći, djevojka naiđe na kola puna tek ubrana grožđa. U kojem se to mjesecu dogodilo?
 - a) u srpnju
 - b) u veljači
 - c) u rujnu
 - d) u prosincu

Odgovor: c) u rujnu

Primjer zadataka kratkih odgovora:

- Događaj o kojemu legenda priča zbio se 1621. godine. Odredi koje je to stoljeće.

Odgovor: 17. stoljeće

- Broj 6 997 uvećaj za količnik brojeva 2891 i 7.

***Bez obzira na način zapisivanja postupka, točno rješenje - 2 boda.
Djelomično riješen zadatak - 1 bod***

- Nacrtna je točka A.

- Nacrtaj pravac koji prolazi točkom A.
- Nacrtaj dužinu koja je okomita na nacrtani pravac.
- Označi njezine rubne točke.

- A

- nacrtani pravac koji prolazi točkom A**
- nacrtana dužina okomita na nacrtani pravac**
- označene rubne točke**

Integrirani zadatak

- Djevojka je šetala šumom POŽEŠKE GORE. Vidjela je bukvu visoku 25 m, jelu visoku 35 m, hrast visok 32 m, smreku visoku 28 m i kesten visok 16 m.
- Ime napisano velikim tiskanim slovima prepisi pravopisno točno, pisanim slovima.
Požeška gora
 - Najviše listopadno stablo koje je djevojka vidjela je hrast .
 - Kolika je ukupna visina zimzelenoga drveća iz zadatka?
300 cm
 - Izračunaj razliku između visine najvišega zimzelenoga i najvišega listopadnoga stabla.

Dobivenu razliku izrazi u centimetrima. 63 cm

IV. dio ispita

U četvrtom dijelu ispita provjerava se usvojenost sadržaja stranoga jezika u redovnoj nastavi. Detaljan opis ispita bit će prikazan poslije.

4. STRANI JEZIK U REDOVNOJ NASTAVI

4.1. UVOD

Obrazovni sustavi dužni su odgovoriti na nepobitne promjene u suvremenom društvu koje zahtijevaju sve šire jezične i komunikacijske vještine u interpersonalnim i interkulturalnim situacijama, kao što su sposobnost rada u timu, osposobljenost za rješavanje problema i sl. Gledano iz perspektive stranih jezika neupitno je da u okolnostima sve češćih i tješnjih međunarodnih, interkulturalnih kontakata na privatnom i profesionalnom planu, medijske i komunikacijske umreženosti, znanje stranih jezika predstavlja jednu od **ključnih kompetencija** koje pojedinac treba steći tijekom svojeg obrazovanja. Znanje stranoga jezika omogućava osobnu mobilnost, olakšava zapošljavanje u zemlji i inozemstvu, osigurava uvjete za ravnopravno i kritičko pribavljanje informacija, omogućava služenje novim izvorima znanja, vještina i kompetencija i sl.

Suvremenoj nastavi stranih jezika za učenike od 6. do 15. godine života daju pečat usmene i pisane komunikacijske kompetencije na stranome jeziku proširene elementima čitalačke i interkulturalne kompetencije. Nastava je usmjerena na učenika kao subjekta nastavnoga procesa, njegov opći kognitivno-afektivno-socijalni razvoj s ciljem razvijanja njegove samostalnosti u učenju i sposobnost odabira primjerenih strategija učenja za cjeloživotno učenje.

Na temelju svega navedenoga vanjsko standardizirano ispitivanje neophodan je sastavni dio svakoga suvremenoga školskoga sustava pa tako i hrvatskoga.

Školske godine 2007./2008. prvi put u Republici Hrvatskoj provodi se vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća u stranim jezicima za učenike četvrtih razreda osnovne škole

Valja naglasiti da se vanjsko vrjednovanje iz stranoga jezika u četvrtom razredu osnovne škole provodi na **razini A1 prema ZEROJu, usklađeno s HNOSom i PiPom.**

Polaganjem ovakve vrste standardiziranog ispita učenici i učitelji dobivaju uvid u način polaganja ispita, dobivaju povratnu informaciju o rezultatima svojih kompetencija, mogućnost primjene stečenoga znanja, vještina i kompetencija kao i snalaženje u raznim životnim situacijama. Isto tako učenik može vrjednovati svoje znanje i kompetencije u drugačijim okolnostima od onih u razredu gdje već postoji izgrađeni i dobro poznati odnos učenik – učitelj.

Razine jezične kompetencije

Kao orijentacija glede razina znanja i jezičnih kompetencija koje bi učenici trebali postići na završetku pojedinih odgojno-obrazovnih razdoblja osnovnoškolskoga školovanja uzete su u obzir smjernice *Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike* prema kojemu razlikujemo ukupno šest razina komunikacijske uporabe stranoga jezika.

4.2. FRANCUSKI JEZIK

U uvjetima osnovnoškolskoga učenja stranih jezika u Republici Hrvatskoj učenici nakon prve četiri godine učenja stranoga jezika (1. - 4. razred) mogu postići razinu **A1 (pripremna razina)**.

Razina A1

Učenik može:

Razumijevanje	Slušanje	- razumjeti poznate riječi i osnovne fraze koje se tiču samog učenika, njegove obitelji i neposredne okoline, ako sugovornici govore standardnim jezikom polako i razgovijetno i ako poštuju stanke između izričaja
Razumijevanje	Čitanje	- prepoznati poznata imena te razumjeti riječi i vrlo jednostavne rečenice, primjerice, na natpisima, plakatima, prospektima ili u katalogima. - razumjeti vrlo kratke i jednostavne tekstove poznate tematike
Govor	Govorna interakcija	- komunicirati na jednostavan način, ako je sugovornik spreman ponoviti, pojednostavniti pitanje/rečenicu te pomoći pri formulaciji onoga što učenik pokušava reći postavljati i odgovarati na jednostavna pitanja koja se tiču neposrednih potreba ili vrlo poznatih tema, primjerice, obitelj, škola, prijatelji, hobiji i sl. - postupno osamostaljavati učenika u kratkim dijalozima
Govor	Govorna produkcija	- rabiti jednostavne i kratke rečenice i strukture pri opisivanju mjesta gdje učenik živi i pri opisivanju ljudi koje poznaje
Pisanje	Pisano izražavanje	- napisati kratku čestitku prema predlošku napisati kratku jednostavnu razglednicu, primjerice, pozdrav s praznika - ispuniti obrazac osobnim podacima

Postizanje ovih znanja i kompetencija pretpostavlja aktivnu uporabu otprilike 400 leksičkih jedinica te globalnu i neosviještenu uporabu najosnovnijih gramatičkih struktura.

N.B.

Sve dodatne obavijesti o provođenju vanjskoga vrjednovanja mogu se pronaći na internetskoj adresi:

www.ncvvo.hr

Opći ciljevi ispita

Opći cilj vanjskoga vrjednovanja je dobivanje valjanih, pouzdanih i objektivnih podataka o postizanju kompetencija iz francuskoga kao stranoga jezika, poticanje učenika i učitelja na što brže i kvalitetnije dostizanje tih kompetencija te pripremanje učenika, učitelja i uprave osnovnih škola za provedbu spomenutoga vrjednovanja.

Vanjsko vrjednovanje obrazovnih postignuća iz francuskoga kao stranoga jezika na razini A1 provodi se na završetku četvrtoga razreda osnovne škole s ciljem vrjednovanja učenikovih **općih i komunikacijskih jezičnih kompetencija** na francuskome kao stranome jeziku. Sadržaj ispita sukladan je Hrvatskome nacionalnome obrazovnome standardu (HNOSu) i postojećem Nastavnome planu i programu (PiPu). Uz to prilagođen je i Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike (ZEROJu) te Europskome jezičnom portfoliju (EJPu). Zadatci i jezične vještine u ispitu prilagođeni su deskriptorima ZEROJa za razinu A1.

Cilj suvremene nastave stranoga jezika je obuhvatiti sadržaj, nastavni postupak i sam proces nastave i učenja stranih jezika. U tom smislu valja spomenuti i opći odgojno-obrazovni cilj čiji je zadatak osposobiti učenika za samostalno i cjeloživotno učenje. Taj se cilj može postići uporabom raznih oblika rada razvijajući samostalno suradničko i timsko učenje, od izbora primjerenih strategija i tehnika učenja do osposobljavanja učenika za međusobno promatranje, ocjenjivanje i samoocjenjivanje učenika. U ovom posljednjem području posebno valja izdvojiti *Europski jezični portfolio*. U funkciji pedagoškog instrumenta on potiče učenike na razmišljanje o vlastitu učenju i napretku te samim time uspostavlja novi odnos učenika i nastavnika.

Specifični ciljevi ispita

Tijekom vanjskoga vrjednovanja procjenjuju se opće i jezične komunikacijske kompetencije učenika na francuskome kao stranome jeziku. Vrjednuju se kompetencije iz sljedećih jezičnih vještina:

- slušanje s razumijevanjem
- čitanje s razumijevanjem
- pisano izražavanje.

Elementi uporabe jezika **ne** vrjednuju se u posebnome dijelu ispita, jer su oni uključeni u zadatke drugih jezičnih vještina. Ipak, valja naglasiti da se o uporabi jezika posebice vodi računa pri vrjednovanju vještina govorenja i pisanog izražavanja.

Sve tri navedene jezične vještine provjeravaju se u jedinstvenom testu u pisanom obliku na razini A1 i po broju bodova su ravnomjerno zastupljene.

Struktura ispita

Ispit se sastoji od triju dijelova kojima se provjeravaju sljedeće vještine:

- **slušanje s razumijevanjem**
- **čitanje s razumijevanjem**
- **pisano izražavanje.**

Iz objektivnih razloga ovim vrjednovanjem nije moguće provjeriti vještinu govorenja, no valja naglasiti da u nastavi i nadalje treba sustavno razvijati i usavršavati tu vještinu jer konačni cilj razvijanja komunikacijskih jezičnih aktivnosti je naučiti služiti se jezikom u stvarnim situacijama iz svakodnevnoga života. Isto tako nužno je učenike usmjeravati na vrste tekstova koji ih očekuju u testu, vrste zadataka, strategije i sl. kako bi ubuduće bili spremni za autentično vrjednovanje tj. vjednovanje sukladno propisanim zahtjevima određene razine.

Bodovanje i ocjenjivanje

Dijelovi pojedinih vještina boduju se na sljedeći način:

- slušanje s razumijevanjem - **8** bodova (33,3% udjela u ukupnome rezultatu ispita)
- čitanje s razumijevanjem - **8** bodova (33,3% udjela u ukupnom rezultatu ispita)
- pisano izražavanje - **8** bodova (33,3% udjela u ukupnome rezultatu ispita).

Učenik koji ispravno riješi test može ukupno dobiti, računajući bodove svih jezičnih vještina, **24** boda.

SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Slušanje s razumijevanjem na razini A1

Slušanje s razumijevanjem je receptivna jezična vještina. Razvijanjem ove jezične vještine vrjednuju se sposobnosti učenika u slušanju i razumijevanju onih izgovorenih ili snimljenih tekstova koji su učeniku bliski, zanimljivi te koji odgovaraju interesima i dobi učenika. Učenik prima i razumije govornu poruku koju je izrekao jedan ili više govornika. Na ovoj se razini od učenika **ne** očekuje da razumije sve riječi i izraze koje čuje, već da razumije opći sadržaj teksta, da može izdvojiti glavnu misao iz slušanoga teksta te razlučiti neku traženu informaciju pod uvjetom da se govori standardnim jezikom, polako, jasno, artikulirano vodeći računa o kratkim stankama iza svakog izričaja kako bi učenik imao vremena shvatiti i usustaviti značenje.

Od učenika se očekuje da shvati glavnu misao i razumije one pojedinosti u slušanome tekstu/ govoru/razgovoru koje se traže u zadacima čak i ako **ne poznaje sve** riječi i izraze koje čuje.

Vrste tekstova

Za razvijanje jezične kompetencije slušanja s razumijevanjem učenik treba slušati različite vrste snimljenih ili izgovorenih tekstova.

Vrste slušanih tekstova su:

- **poruke**, kratki i jednostavni **oglas**, **obavijesti** i kratke **upute** vezane uz poznatu temu, primjerice, poruke prijatelja na telefonskoj sekretarici, oglasi na javnim mjestima kao što su obavijesti o odlasku i dolasku vlakova, autobusa, brodova
- **upute i naredbe** koje učenik svakodnevno sluša u školi
- **upute** za snalaženje u vremenu i u prostoru
- jednostavne **informacije s brojevima** (dob, godina rođenja, važni nadnevc, cijena nekoga proizvoda, broj telefona, mobitela, količina i sl.)
- **kratki oglasi**
- kratki **dijalozi** i **monolozi** kao što su pisma čitatelja i odgovori čitateljima
- **kratki razgovor** između izvornih govornika u uobičajenim i predvidivim situacijama iz svakodnevnoga života, primjerice u knjižnici, u prodavaonici, pošti i sl.
- **kratki dijalozi i razgovori** između prijatelja, članova obitelji i sl.
- **kratki razgovor** o uobičajenim temama iz svakodnevnoga života, primjerice, kako provesti večer ili vikend, kojim prijevoznim sredstvom putovati, što jesti, što kupiti za poklon i sl.
- **kratki telefonski razgovori** u uobičajenim, predvidivim situacijama, primjerice, rezervirati kartu za kino, kazalište, rezervirati mjesto u nekom prijevoznom sredstvu, pitati za neku informaciju i sl.
- jednostavna reklama.

Jezične podvještine na razini A1

- prepoznavanje vrste i funkcije slušanoga dokumenta, primjerice, čestitka, prijateljska poruka, pismo, pozivnica i sl.
- razumijevanje osnovnoga sadržaja i glavne teme dokumenta/globalno razumijevanje
- uočavanje i razumijevanje važnih informacija sadržanih u dokumentu
- uočavanje i prepoznavanje mišljenja i osjećaja sadržanih u dokumentu, (izricanje sklonosti prema nekome, nečemu, prihvaćanje/neprihvatanje slaganje s nečijim mišljenjem i sl.

Obrazovni ishodi za vještinu slušanja s razumijevanjem na razini A1

Prema HNOSu i deskriptorima ZEROJa na razini A1 u vještini slušanja s razumijevanjem učenik može:

- razumjeti razredni govor (davanje i izvršavanje uputa, naloga, traženje informacija i sl.)
- razumjeti uobičajene izraze i riječi te jednostavne rečenice iz područja od neposrednog osobnog interesa (jednostavne podatke o sebi, obitelji, svojoj neposrednoj okolini, školi i sl.)
- razumjeti osnovno značenje kratkih, jasnih i jednostavnih poruka, upozorenja te javnih obavijesti
- razumjeti razredni govor (davanje i izvršavanje uputa naloga, traženje informacija i sl.)
- razumjeti jednostavne upute, primjerice, kako stići od jednoga do drugoga mjesta, pješice ili javnim prijevozom
- razumjeti kratke, jednostavne snimljene dokumente o poznatim temama i sadržajima prema nastavnome programu
- razumjeti i razlučiti bitne informacije iz vrlo kratkih, snimljenih odlomaka, radijskih i televizijskih emisija vezanih uz svakodnevni život, ako su izgovorene polako i razgovjetno na standardnome jeziku i ako govornik poštuje kratke stanke iza svakog izričaja
- razumjeti glavne misli i sadržaj razgovora vezanog uz poznate teme između izvornih govornika, ako se taj razgovor vodi polako i ako sugovornici jasno izgovaraju te ako poštuju kratke stanke iza svakog izričaja
- razumjeti vremensku prognozu
- razumjeti jednostavne reklame.

Izgled ispita za provjeravanje vještine slušanja na razini A1

Na ovoj razini učenici slušaju tri do četiri kratka snimljena dokumenta u trajanju do 30 minuta no zbog ograničenoga vremena na ovom ispitu učenici će slušati samo dva teksta u trajanju do 15. Svaki se dokument sluša dva puta, a tijekom i nakon slušanja svakoga dokumenta učenici u zadanome vremenu rješavaju zadatke kojima se provjerava razumijevanje. Dokumenti za slušanje moraju biti izgovoreni standardnim jezikom, polako, jasno i razgovijetno uz obvezatno poštivanje kratkih stanki iza svakog izričaja.

Učenici u ovom dijelu ispita mogu dobiti ukupno **8 bodova**.

Provjeravanje vještine slušanja s razumijevanjem provodi se prema sljedećim etapama:

1. najprije učenik **pažljivo** pročita naputak, prouči sliku i zadatke koje treba rješavati – vrijeme trajanja prve etape
2. prvi put sluša snimljeni tekst i istovremeno može rješavati zadatke
3. učenik rješava zadatke
4. drugi put sluša dokument i nastavlja rješavati zadatke
5. učenik dovršava rješavanje zadataka

Na taj se način kod učenika razvija navika aktivnoga slušanja. Treba svakako voditi računa da učenici tijekom slušanja **ne** prate istovremeno tekst u transkripciji.

ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Čitanje s razumijevanjem na razini A1

Čitanje s razumijevanjem je receptivna vještina kojom se vrjednuju sposobnosti učenika u čitanju i u razumijevanju izvornih tekstova u nekome predviđenome vremenu. Odabrani tekstovi ne moraju nužno biti izvorni, ali je važno da odgovaraju situacijama u kojima se učenik može svakodnevno naći.

Učenik treba razumjeti tekstove koji govore o temama iz svakodnevnoga života na razini A1 prema HNOSu, PiPu i ZEROJu, kao što su škola, slobodno vrijeme, putovanja, rasonoda i sl. Učenika posebice treba pripremati i osposobljavati da može odabrati i primijeniti odgovarajuće strategije pri ciljanome čitanju, primjerice, čitanje za rasonodu, čitanje za dobivanje informacija, uputa, savjeta, preporuka i sl. Od učenika se očekuje da shvati glavnu misao te da razumije one pojedinosti u tekstu koje se traže u zadatku čak i ako **ne razumije sve** riječi i izraze pod uvjetom da te riječi i izrazi **ne** utječu na razumijevanje sadržaja i uspješno rješavanje zadataka.

Sve su aktivnosti vezane uz vrlo kratke tekstove, a odnose se na:

- **čitanje za snalaženje** – *lire pour s'orienter*. Učenik treba razumjeti i izdvojiti informacije koje su potrebne za rješavanje određenoga zadatka, primjerice, prepoznati imena, najčešće riječi i izraze s kojima se često susreće u uobičajenim svakodnevnim životnim situacijama.
- **čitanje za nalaženje informacija** – *lire pour s'informer*. Učenik može razumjeti sadržaj jednoga jednostavnog informativnoga teksta, posebice ako je tekst popraćen slikama, crtežima i ilustracijama.
- **čitanje uputa** – *lire des instructions*. Učenik može razumjeti i slijediti kratke i jednostavne upute, primjerice, kako doći s jednoga mjesta na drugo.

- **čitanje korespondencije** – *lire et comprendre la correspondance*. Učenik može pročitati i razumjeti vrlo kratke jednostavne poruke s mobitela, poruke prijatelja, članova obitelji.

N.B. Preporučuje se da učenik najprije pročita sva pitanja koja se odnose na tekst, zatim čita tekst te rješava zadatke. Tijekom nastave učenika treba navikavati da više puta pročita tekst kako bi bio siguran u točnost svojih odgovora.

Vrste tekstova

Tekstovi za čitanje s razumijevanjem trebaju biti primjereni dobi i interesima učenika, a poželjno ih je pronaći u autentičnim izvorima. Tekstovi se razlikuju prema vrstama (deskriptivni, narativni, davanje savjeta, uputa i sl.). Tekstovi ne moraju nužno biti izvorni već zanimljivi i primjereni svakodnevnim situacijama u kojima će se naći učenik.

Tekstovi za čitanje na ovoj razini su:

- **poruke**, primjerice, poruke prijatelja na telefonskoj sekretarici, na razglednici
- kratki, jednostavni **oglas**i - ponuda i potražnja
- jednostavne, kratke **obavijesti** s interneta
- kratke **upute** za uporabu nekog aparata, primjerice mobitela
- osobna pisma, osobni dnevници, razglednice, pozivnice, zahvalnice, pisma čitatelja
- elektronska pošta, SMS, obrasci i upitnici
- prospekti, letci, reklamni materijali, plakati, mali oglasi
- natpisi i javne obavijesti
- plakati na javnim mjestima o kulturnim događanjima
- programi za kazališne predstave te raspored sati, održavanja predstava
- znakovi, prometni znakovi te obavijesti na javnim mjestima
- natpisi na tržnici, na policama samoposluživanja i trgovina
- tekstovi na ambalaži i naljepnice na proizvodima
- ulaznice za kino, kazalište, koncerte, vozni redovi
- vremenska prognoza
- kratke priče i pripovijetke.

Jezične podvještine na razini A1

- prepoznavanje vrste i funkcije pročitanoa dokumenta, primjerice, čestitka, prijateljska poruka, osobno pismo, pismo isprike, pozivnica i sl.
- razumijevanje općega sadržaja i glavne teme dokumenta/globalno razumijevanje

- uočavanje i razumijevanje važnih informacija sadržanih u dokumentu
- pronalaženje nekoga važnoga detalja
- prepoznavanje i izdvajanje bitne od nebitne informacije
- uočavanje i prepoznavanje mišljenja i osjećaja sadržanih u dokumentu, (izricanje sklonosti prema nekome/nečemu, prihvaćanje/neprihvatanje slaganje/neslaganje s nečijim mišljenjem i sl.).

Obrazovni ishodi za vještinu čitanja s razumijevanjem na razini A1

Na ovoj razini učenik može:

- razumjeti kratke tekstove koji se odnose na poznate teme pisane uobičajenim svakodnevnim leksikom
- razumjeti glavnu poruku u jednostavnim obavijestima te kratke i jednostavne opise, posebice ako su popraćeni slikama koje dodatno pojašnjavaju razumijevanje
- razumjeti jednostavne upute, narudžbe, potvrde i sl. u vezi s poznatim temama
- razumjeti kratka osobna pisma, poruke, razglednice, SMSove, e-maile i sl.
- pronaći i izdvojiti željene informacije u jednostavnim pisanim materijalima poput jednostavnih oglasa, prospekata, jelovnika, kataloga, voznih redova, pisama, brošura, posebice popraćenih ilustracijama i sl.
- razumjeti oznake i obavijesti na javnim mjestima poput restorana, željezničkih postaja ili u školi, na cesti/ulici, primjerice, upute, putokaze, prometne znakove, upozorenja o opasnostima i sl.
- razumjeti jednostavne upute za uporabu aparata s kojima se susreće u svakodnevnome životu, primjerice, telefonske govornice i automati
- razumjeti i slijediti kratke jednostavne pisane upute, posebice ako su potkrijepljene crtežima, skicama i slikama, primjerice, kako doći od jednoga do drugoga mjesta i sl.
- razumjeti kratke priče i pripovijetke.

Izgled ispita za provjeravanje vještine čitanja s razumijevanjem

Na ovom ispitu čitanje s razumijevanjem sastoji se od dvaju kratkih tekstova koji se odnose na situacije iz svakodnevnoga života. Jedan tekst se može sastojati od više kratkih dijelova (primjerice, nekoliko oglasa, kratkih monologa, ili od nekoliko kratkih tekstova vezanih uz istu temu).

Tekstovi ukupno sadrže do 300 riječi, tj. otprilike 100 - 120 riječi po tekstu. Razumijevanje tekstova provjerava se s ukupno **8 pitanja, tj. od 4 pitanja po zadatku.**

PISANO IZRAŽAVANJE

Vještina pisanog izražavanja na razini A1

Vještina pisanog izražavanja je prije svega produktivna, a možemo je smatrati i receptivnom vještinom jer ona podrazumijeva i produkciju i recepciju različitih vrsta tekstova. U različitim situacijama iz svakodnevnoga života tekstovima se prenose informacije do čitatelja, na osnovi kojih čitatelj treba izvršiti neki konkretan zadatak. Primjerice, učenik se želi učlaniti u neki športski klub, upisati se u glazbenu/plesnu školu, knjižnicu i sl. Njegov je zadatak popuniti odgovarajući obrazac osobnim podacima (ime, prezime, dob, razred, u koju razinu se upisuje, točno odrediti dan, datum, sat kad može nazočiti toj izvanškolskoj aktivnosti tj. koje mu vrijeme odgovara i sl.). Osim toga učenik može dobiti zadatak da prema predlošku napiše prijateljima pozivnicu kojom ih poziva na proslavu rođendana ili nekog blagdana, da napiše i/ili odgovori na kratku razglednicu, e-mail... također na temelju predloška ili zadanih elemenata kao i da pomoću ponuđenih riječi dopuni neki kratki tekst, pozivnicu/razglednicu, započne i/ili dovrši kratku poruku i sl.

Opći deskriptori na razini A1

Na ovoj razini učenik može:

- prepisati rečenice ili kratke tekstove
- predstaviti sebe rabeći jednostavne rečenice i strukture
- predstaviti i opisati neku osobu (obitelj, prijatelje...)
- opisati stan/kuću gdje stanuje
- opisati jednostavnim riječima i strukturama svoju regiju, grad, mjesto/stanovanja
- reagirati na neki poticaj
- ispuniti upitnik/formular osobnim podacima
- razumjeti, odgovoriti i javiti se na mali oglas prema predlošku
- napisati kratki oglas pomoću predloška
- odgovoriti na poruku prijatelja (prijedlog, poziv ...)
- tražiti i dati kratke informacije u pisanom obliku
- napisati razglednicu, e-mail, pozivnicu, predložiti nešto, prihvatiti/odbiti poziv

Vrste tekstova

Radi što boljeg ovladavanja vještinom pisanja na stranome jeziku u nastavi se preporučuje:

- uporaba dodatnih autentičnih dokumenata koji nisu nužno prilagođeni radu u nastavi
- rad s različitim vrstama tekstova

- jasno definiranje svih parametara konkretne komunikacijske situacije: *tko piše komu, o kome i o čemu, s kojim ciljem, kada i gdje*
- obrasci, prijavnice, upisnice, upitnici, jednostavni životopis prema predlošku ili prema zadanim elementima
- razglednice, čestitke, osobna pisma, e-mail
- različita pisma, pisma isprike, poruke i obavijesti osobne naravi (SMS, pozivnice, zahvalnice i sl.)
- pisma čitatelja i odgovori na pisma, jednostavni novinski članci
- mali oglasi iz tiska, reklamni letci, prospekti, ulaznice
- poster, plakati
- jelovnici, jednostavni kuharski recepti, primjerice, recept za palačinke
- vozni redovi, jednostavni programi kulturnih događanja, raspored sati
- odgovori na pozive, traženja.

Jezične podvještine na razini A1

- popunjavanje obrazaca na temelju traženoga zadatka, primjerice, na temelju posjetnice
- uočavanje, preoblikovanje i prenošenje informacija iz jedne vrste teksta u drugi (primjerice, iz pisma u obrazac, iz bilješke u pismo, iz pisma u pozivnicu i sl.)
- pisanje dijela teksta prema predlošku, a prema potrebi i uz potporu tekstualnoga, grafičkog ili slikovnoga materijala striktno se pridržavajući uputa.

Obrazovni ishodi za vještinu pisanog izražavanja

Prema ZEROJu, HNOSu i PiPu na razini A1 učenik može:

- prepisati kratki tekst **bez ortografskih grešaka** i **točno prepisati** rečenične znakove, primjerice, akcente, velika slova i sl.
- napisati kratku i jednostavnu poruku kojom će se ispričati, zahvaliti, čestitati, pozvati na neki događaj, odbiti/prihvatiti prijedlog ili poziv, dogovoriti sastanak, informirati se ...
- napisati jednostavno kratko osobno pismo, razglednicu, e-mail ili zabilješku u dnevniku **prema zadanom predlošku** pridržavajući se uputa za pisanje (način pisanja, zadani broj riječi) i odrednice koje ga usmjeravaju
- odgovoriti na poruku, osobno pismo, razglednicu ili e-mail prema predlošku
- ukratko opisati svoje planove za budućnost: kako će provesti vikend, školske praznike, kako će organizirati proslavu rođendana i sl. prema predlošku
- nadopuniti praznine u tekstu riječima koje nedostaju (riječi su ponuđene)
- poredati izmiješane rečenice, dijaloge i kraće tekstove u smislenu cjelinu

- napisati kratku vremensku prognozu prema predlošku
- sastaviti jednostavni mali oglas i odgovoriti (javiti se) na mali oglas
- napisati traženi tekst povezanim rečenicama pravilno upotrebljavajući jednostavne veznike i vezne riječi, primjerice, *et, mais, parce que, ou, alors*
- pisati uredno i čitljivo.

Izgled ispita za provjeravanje vještine pisanja s razumijevanjem na razini A1

Na ovoj razini učenik piše dva teksta:

- odvađa riječi koje su napisane u nizu bez razmaka i bez interpunkcije tako da dobije smislenu rečenicu koju treba pravilno prepisati pisanim slovima na praznu crtu
- razvrstava i prepisuje riječi u smislenu rečenicu
- piše kratku poruku vezanu uz proslavu rođendana, čestitku, razglednicu s praznika prema predlošku

U napatku ovoga zadatka učeniku treba dati iscrpne **upute i smjernice za pisanje**. Kao predložak može poslužiti cjeloviti tekst, a može se sastojati i od izoliranih elemenata pomoću kojih se treba uobličiti smisljena rečenica.

Za ovaj dio ispita predviđeno je približno **12 minuta**.

Kriteriji za određivanje broja riječi u vještini pisanja s razumijevanjem

Pod jednom riječi smatra se cjelina koja se nalazi u praznome prostoru između dvije bjeline.

Primjerice, **mon ami** = 2 riječi

l'ami = 1 riječ

c'est-à-dire = 1 riječ

Složeni broj **quatre-vingt-dix** = 1 riječ

TEME ZA RAZINU A1

1. PREDSTAVLJANJE
2. OBITELJ I DOM
3. ŠKOLA I OBRAZOVNI SUSTAV
4. SLOBODNO VRIJEME, ZABAVA I ŠPORT
5. KOMUNICIRANJE NA DALJINU
6. VRIJEME
7. ZDRAVLJE

8. PREHRANA
9. ODIJEVANJE I MODA
10. KUPOVANJE
11. MEDIJI
12. FILM
13. GLAZBA
14. POSAO
15. PUTOVANJA
16. ČOVJEK I NJEGOV OKOLIŠ
17. POVIJEST, KULTURA I CIVILIZACIJA
18. GODIŠNJI KALENDAR

Prilog 1 - primjeri zadataka:

Slušanje s razumijevanjem

Transcription :

Nous sommes samedi. Aujourd'hui Julie a 11 ans. Elle organise une fête pour ses copains. Tout le monde est déjà là. Julie est très contente. Elle a reçu de beaux cadeaux pour son anniversaire.

0. Paul lui a offert un nounours.

5. Marie lui a offert des bonbons.
6. Luc lui a acheté un livre intéressant, car Julie adore lire.
7. Sarah lui a donné en cadeau un porte-monnaie.
8. Julie admire le cadeau de Marion. C'est une écharpe de laine.

Najprije dobro pogledaj sličice! Pokušaj odgonetnuti koje je poklone Julie dobila za svoj rođendan od prijatelja i **zaokruži** slovo ispod sličice s točnim odgovorom, kao što je u primjeru.

0. Primjer:

a)

b)

c)

d)

a)

b)

c)

d)

a)

b)

c)

d)

a)

b)

c)

d)

a)

b)

c)

d)

2. Čitanje s razumijevanjem

Pažljivo pročitaj tekst i prema smislu zaokruži točan odgovor.

La fin de l'année scolaire

Nous sommes le 30 juin. C'est la fin de l'année scolaire. On a bien travaillé toute l'année. Les élèves et les professeurs sont fatigués. Maintenant tout le monde attend avec impatience les vacances d'été pour se reposer. Madame Duval est très contente parce que tous ses élèves ont d'excellentes notes. Les parents sont aussi très heureux. Tout le monde est satisfait et gai parce qu'ils ont bien travaillé tous ensemble. On fait des projets pour les vacances. Dans une semaine, toute la classe va partir en colonie de vacances à la mer. On va y rester 15 jours. On va se baigner, nager, plonger et jouer au ballon sur la plage.

0. Les vacances d'été commencent :

- a) la première semaine de juin
- b) la deuxième semaine de juin
- c) à la mi-juin
- d) la dernière semaine de juin

1. À la fin de l'année scolaire tout le monde est:

- a) mécontent
- b) triste
- c) reposé
- d) fatigué

2. Tout le monde attend avec impatience:

- a) les grandes vacances
- b) les vacances de Pâques
- c) les vacances d'hiver
- d) les vacances de Noël

3. L'institutrice est:

- a) malheureuse
- b) amusante
- c) heureuse
- d) méchante

4. Les enfants vont rester en colonie de vacances:

- a) une semaine
- b) deux semaines
- c) dix jours
- d) dix-sept jours

3. Pisano izražavanje

Pažljivo pročitaj tekst u okviru, pronađi 4 rečenice i svaku napiši na praznu crtu kao u primjeru. **Pazi**, piši pisanim slovima.

ILESTHUITHEURES. PAULESTDANSSACHAMBRE. ILMETSONPANTALONBLEU. ILCHERCHESONPULLGRIS. ILMETSESTENNISBLANCHES.
--

0. Il est huit heures.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

4.3. ENGLESKI JEZIK

Opći ciljevi ispita

Vanjsko vrijednovanje znanja iz engleskoga jezika ispituje obrazovne ishode nastave engleskoga jezika u osnovnim školama. Da bi ispit imao bolju nacionalnu i internacionalnu valjanost, temelji se na Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike (ZEROJ), na Hrvatskom nacionalnom obrazovnom standardu (HNOS), te Nastavnom planu i programu za osnovnu školu (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, kolovoz 2006). Vanjsko vrijednovanje u 4. razredu osnovne škole temeljit će se na razini A1 prema ZEROJ-u.

Specifični ciljevi ispita

Ovim ispitom iz engleskoga jezika koji će se provesti u školskoj godini 2007./2008. ispitivat će se znanje i kompetencije s područja slušanja, čitanja i pisanja u četvrtome razredu osnovne škole gdje se taj jezik uči kao strani jezik u redovnoj nastavi. Iako je vještina govorenja sastavni dio komunikacijske kompetencije u stranome jeziku, ona nije uključena u ovaj ispit zbog tehničkih ograničenja. Također, važno je napomenuti kako se ispit sastoji od zadataka koji ne ispituju pojedinu vještinu zasebno, već se ispituju integriranim zadacima.

.Opis dijelova ispita

SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Cilj ispita

Ispitivanje učenikove vještine razumijevanja slušanja fraza, iskaza, i tekstova o sebi, ljudima koje poznaju, i stvarima koje ih okružuju, a da govornik pri tome govori jasno, polagano i pažljivo, te razumijevanje imena i jednostavnih riječi dovoljno da odgovore, tj. da mogu dati osobne podatke i slijediti upute u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija.

Obrazovni ishodi

Prema HNOS-u, PiP-u i ZEROJ-u učenici na kraju četvrtoga razreda (na razini A1) mogu:

- slijediti polagan i pažljivo artikuliran govor s dugim stankama da mogu shvatiti značenje
- razumjeti i izvršiti upute te slijediti kratke i jednostavne upute za snalaženje na ulici; razumjeti brojeve i koliko je sati
- povezati vizualni i zvučni jezični sadržaj
- raspoznati i razumjeti fonološke, ritmičke, naglasne i intonacijske osobine engleskoga jezika
- razumjeti kraće jednostavne izjavne rečenice i pitanja, razumjeti osnovne namjere sugovornika
- globalno i selektivno razumjeti kratki tekst poznate tematike
- uočiti specifičnosti izgovora i intonacije izvornih govornika i uočiti razlike u izgovoru glasova i glasovnih skupina engleskoga jezika u odnosu na materinski jezik
- razumjeti sricane riječi (*spelling*)

Tipovi zadataka:

- zadatci višestrukog izbora (zaokruži/obojri riječ koju čuješ)
- zadatci povezivanja (tonski zapis – slika)

Redni broj zadatka	Ispitivana podvještina	Vrsta zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
1.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja/specifičnih informacija	zadatak višestrukoga izbora	4	4
2.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja / specifičnih informacija	zadatak povezivanja (slikovni sadržaj – tonski zapis)	4	4

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Ukoliko je u pojedinom pitanju moguće nekoliko rješenja, sva će navedena rješenja biti navedena u ključu za odgovore.

ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Cilj ispita

Ispitati učenikovu sposobnost čitanja i razumijevanja riječi, rečenica i kraćih tekstova, ispitati čitanje kao proces razmišljanja koji uključuje dopunjavanje i odabir rješenja u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u, HNOS-u, i PiPu, učenici na kraju 4. razreda (razina A1) mogu:

- pamti pismovne slike riječi i rečenice na razini prethodno usvojenih zvučnih uzoraka
- prepoznati i razumjeti poznata imena, riječi i jednostavne rečenice u kratkim pisanim uputama (natpisi, poster, katalozi i kratki dijalozi)
- razumjeti i čitati kratke i jednostavne poruke s razglednica i jednostavnih obavijesti u svakodnevnim situacijama
- razumjeti i rabiti poznate izraze i jednostavne fraze vezane uz svakodnevni život i neposredno okruženje
- koristiti ilustracije kao pomoćno sredstvo za razumijevanje sadržaja, prostornih odnosa, teksta i konteksta
- vladati tehnikama preglednog bilježenja i korištenja vizualnih elemenata

Tipovi zadataka

- zadatci redanja ili pridruživanja
- zadatci višestrukog izbora uz sliku

Redni broj zadatka	Ispitivana podvještina	Vrsta zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
3.	razumjeti glavnu poruku i pojedinosti u tekstu	pridruživanje (dijalog)	4	4
4.	razumjeti glavnu poruku i pojedinosti u tekstovima razglednica	višestruki izbor	4	4

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Ukoliko je u pojedinom pitanju moguće nekoliko rješenja, sva će navedena rješenja biti navedena u ključu za odgovore.

PISANO IZRAŽAVANJE

Cilj ispita

Ispitati učenikovu sposobnost izražavanja u pisanom obliku i ispunjavanja komunikacijske svrhe pisanoga teksta (popuniti obrazac, napisati razglednicu, opisati sliku ili zamišljenu situaciju) izražavati se vrlo ograničenim brojem jednostavnih gramatičkih i leksičkih struktura i rečeničnih uzoraka usko vezanih uz poznate i konkretne situacije, točno pisati osobne podatke, a prepisati poznate riječi i kratke fraze u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u, HNOS-u, i PIP-u, učenici na kraju četvrtoga razreda (na razini A1) mogu:

- napisati kratku, jednostavnu razglednicu (npr. poslati pozdrave s ljetovanja)
- ispuniti obrasce osobnim podacima i/ili informacijama iz poznatih sadržaja
- pisati jednostavne fraze i rečenice o sebi i izmišljenim ljudima, gdje žive i što rade, pismeno odgovarati na pitanja, pisati vođene kratke sastave u okviru prethodno usvojenih sadržaja
- pisati brojeve, imena, vlastitu adresu
- prepisati poznate riječi i kratke fraze

Tipovi zadataka:

- prepisivanje podataka iz teksta u obrazac
- popunjavanje riječi u rečenice (gapped text) uz slikovni prompt
- pismeno odgovaranje na pitanje

Redni broj zadatka	Ispitivana podvještina	Vrsta zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
5.	popunjavanje obrasca, prepisivanje informacija iz teksta	prijenos (prepisivanje) informacije iz teksta (slike) u obrazac	4	4
6.	nadopunjavanje teksta riječima koje nedostaju prepisivanje poznatih riječi i izraza ili pismeno odgovaranje na pitanja	zadatak dopunjavanja	4	4

* prema vrstama tekstova navedenima u specifičnim ishodima za vještinu pisanja i prema HNOS-u i PIP-u za engleski jezik i prvom, drugom, trećem i četvrtom razredu u osnovnoj školi u RH

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Ukoliko je u pojedinom pitanju moguće nekoliko rješenja, sva će navedena rješenja biti navedena u ključu za odgovore.

6. Struktura ispita

Ispit traje 30 minuta i sastoji se od dva dijela.
Udjeli dijelova u ispitu su sljedeći:

Dio ispita	Broj zadataka	Broj bodova	Udio u ukupnom broju bodova	Trajanje
Slušanje	2	8	33,5%	10 minuta
Čitanje i pisanje	4	16	66,5%	20 minuta
Cijeli test	6	24	100%	30 minuta

Raščlanjen po pojedinim udjelima, ispit izgleda ovako:

Sastavnica	Redni broj	Cilj zadatka (Task focus)	Tip zadatka	Broj zadataka (number of items)	Broj bodova
Slušanje	1.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja/specifičnih informacija	zadatak višestrukog izbora	4	4
Slušanje	2.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja / specifičnih informacija	zadatak povezivanja (slikovni sadržaj – tonski zapis)	4	4
Čitanje	3.	razumijevanje glavne poruke i pojedinosti u tekstu	pridruživanje (dijalog)	4	4
Čitanje	4.	razumijevanje glavne poruke i pojedinosti u tekstovima razglednica	višestruki izbor	4	4
Pisanje	5.	popunjavanje obrasca, prepisivanje informacija iz teksta	prijenos (prepisivanje) informacije iz teksta (slike) u obrazac	4	4
Pisanje	6.	nadopunjavanje teksta riječima koje nedostaju prepisivanje poznatih riječi i izraza ili pismeno odgovaranje na pitanja	zadatak dopunjavanja	4	4

7. Ogladni primjer ispita i ključ za odgovore

I. SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Poslušaj tekst.

U tablici napiši broj ispod imena odgovarajuće osobe.

Prvi je primjer već riješen.

Lisa	Maggy	George	July	Jack
<i>Primjer:</i> 2	4	1	8	3

Transcription:

The children are in the park.

Lisa is sitting under the tree and drinking juice.

Maggy is sitting on the bench and eating a sandwich.

George is walking his dog.

July is running with a kite in her hand.

Jack is eating a sandwich.

II. ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Pažljivo **pročitaj** i **složi** razgovor.

Djevojčica treba pomoć pri nalaženju knjižnice.

Pored svakog broja u lijevom stupcu upiši odgovarajuće slovo ispred rečenice u desnome stupcu kao u primjeru.

Ne prepisuj rečenice.

In the street.

A girl asks a boy for help.

Girl: Excuse me.

Boy: (0) A

A Yes, how can I help you?

Girl: I'm looking for a library.

Boy: (1) D

B Yes, they work all day.

Girl: How do I get there?

C You're welcome. Good luck!

Boy: (2) E

D There is one on East End Street.

Girl: Is it open now?

Boy: (3) B

E Walk down the road. It's the first street to the left.

Girl: Thank you very much for your help.

Boy: (4) C

F You can buy only 3 books.

III. PISANO IZRAŽAVANJE

Pomozi Maxine da nađe svoju mačku.

Pročitaj tekst.

Dopuni podatke u poster.

Imaš dva primjera.

Can you help me find my cat? It got lost yesterday. It is a small brown kitten. It is called Socks. Its favourite food is fish. I miss it **a lot and I'm very sad.** My phone number is 23 45 23. Help me make a poster to find it. Thank you,

Maxine

WANTED - A CAT	
BELONGS TO: <u>Maxine</u>	
SIZE: <u>SMALL</u>	
COLOUR: <u>BROWN</u>	
NAME: <u>SOCKS</u>	
LIKES: <u>FISH</u>	
IF YOU SEE IT PLEASE CALL: <u>23 45 23</u>	

4.4. NJEMAČKI JEZIK

Specifikacija ispita

U ovom se dijelu detaljno opisuju pojedine sastavnice nacionalnoga ispita iz njemačkoga jezika, daje nacrt cjelokupnoga ispita te objašnjava način njegove provedbe i vrjednovanja.

SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Cilj

Ispitati sposobnost razumijevanja slušanoga teksta na razini A1.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u učenici na kraju četvrtoga razreda na razini A1 mogu:

- razumjeti i izvršiti upute i kratke naredbe
- povezati vizualni i zvučni sadržaj
- razumjeti osnovne namjere sugovornika
- globalno i selektivno razumjeti tekst poznate tematike
- uočiti specifičnosti izgovora i intonacije izvornih govornika i jezika u odnosu na materinski jezik
- razumjeti jednostavne fraze, iskaze i tekstove o sebi, ljudima koje poznaju i stvarima koje ih okružuju

Tipovi zadataka

Zatvorenoga tipa

- zadatci višestrukog izbora
- zadatci povezivanja i sređivanja

Zadatak	Obrazovni ishodi	Tip zadatka	Broj stavki	Broj bodova
1.	razumjeti tekst do 50 riječi i prepoznati tražene informacije uz pomoć slikovnog predloška	povezivanje i sređivanje	4	4
2.	razumjeti tekst do 30 riječi i prepoznati specifične informacije u slušanome tekstu; odabrati i razlikovati točne odgovore od netočnih na ilustrativnom predlošku	višestruki izbor	4	4

Tekstovi su:

- autentični, koje govore jedan ili više izvornih govornika standardnim njemačkim jezikom
- tematski bliski ciljanoj dobnoj skupini učenika
- u jezičnom smislu adekvatni opisanoj razini: mogu sadržavati riječi i izraze čije se poznavanje ne traži na toj razini ukoliko te riječi i izrazi nisu ključni za razumijevanje teksta i uspješno rješavanje zadataka
- s obzirom na kognitivne sposobnosti ciljane skupine učenika, odgovarajuće dužine i jezične težine
- kvalitetno snimljeni, odnosno posjeduju dobru akustičku kvalitetu

Tekstne vrste

Tekstne vrste čine razni oblici monoloških i dijaloških tekstova kao što su: upute, telefonski razgovori, priče itd.

Postupak provedbe ovoga dijela ispita

Rješavanje ove sastavnice ispita traje oko 10 minuta.

Svaki tekst učenici slušaju dva puta.

Tekstovi su snimljeni na CD-u. Snimak uključuje slijedeće:

- opće upute: koliko će se puta slušati svaki tekst, što učenik treba napraviti i kada
- upute za rješavanje svakoga zadatka
- tekstove snimljene dva puta
- stanke za čitanje teksta zadatka i za rješavanje/provjeru zadatka
- ton kojim se odvajaju zadatci

U svakom zadatku naveden je primjer za rješavanje zadatka.

Vrjednovanje

Vrednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Ukoliko je u pojedinom pitanju moguće nekoliko rješenja, sva će biti navedena u ključu za odgovore.

ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM**Cilj**

Ispitati sposobnost razumijevanja pročitano g teksta na razini A1.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u na razini A1 učenici na kraju četvrtoga razreda mogu čitati i razumjeti:

- jednostavne rečenice i kratke jednostavne tekstove o poznatim sadržajima popraćenih vizualnim sadržajima
- globalno i selektivno razumjeti kratki tekst poznate tematike
- poznata imena, riječi i fraze u kratkim i jednostavnim tekstovima (riječi na omotima proizvoda, na odjeći, na ulici, na trgovinama, na televiziji, na računalu itd.)
- čestitke, pozivnice i pozdrave na razglednicama
- kratke i jednostavne pisane poruke, SMS ili elektroničke poruke

Tekstovi su:

- autentični (ili u maloj mjeri promijenjeni), što znači da su preuzeti iz raznih autentičnih izvora (časopisi, knjige itd.)
- tematski bliski dobi, iskustvima i interesima učenika
- u jezičnom smislu adekvatni opisanoj razini - mogu sadržavati riječi i izraze čije se poznavanje ne traži na toj razini

Tipovi zadataka

Svi su zadatci zatvorenoga tipa:

- zadatci pridruživanja
- višestruki izbor

Zadatak	Obrazovni ishodi	Tip zadatka	Broj stavki	Broj bodova
1.	globalno razumijeti tekst do 80 riječi, prepoznati temeljne informacije, srži poruke	pridruživanje	4	4
2.	razumijeti tekst do 60 riječi i prepoznati određene/ specifične informacije u pročitanoj tekstu; odabrati tražene informacije te razlikovati točno od netočno	višestruki izbor	4	4

Postupak provedbe ovoga dijela ispita

Učenici rješavaju ovu sastavnicu nakon dijela razumijevanja teksta slušanjem. U svakom zadatku naveden je primjer za rješavanje zadatka. Nakon što su pročitali upute za rješavanje pojedinih zadataka i proučili riješeni primjer, učenici pristupaju rješavanju zadatka. Učenici zadatke ne moraju rješavati redom.

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Ukoliko je u pojedinom pitanju moguće nekoliko rješenja, sva će rješenja biti navedena u ključu za odgovore.

PISANJE

Cilj

Ispitati i vrednovati vještinu pisanja na razini A1.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u učenici na kraju četvrtog razreda na razini A1 mogu:

- pismeno odgovoriti na pitanja
- napisati kratku pjesmicu prema predlošku
- napisati kratko pismo ili elektroničku poruku (e-mail)
- pisati jednostavne fraze i rečenice o sebi, o svojoj obitelji, domu i školi
- ispuniti obrasce osobnim podacima
- napisati pozdrave, čestitke, pozivnice prema predlošku
- uočiti razliku između ortografije hrvatskog i njemačkog jezika
- dopuniti tekst riječima
- pisati riječi prema zvučnom modelu (npr. slovkanih riječi)
- dopuniti i napisati rečenice i vrlo kratke tekstove prema zvučnome modelu

Vrste tekstova

Autentični izvori:

- časopisi, prospekti, plakati, udžbenici, priručnici, pisma, pozivnice, razglednice, e-pošta, SMS poruke

Tipovi zadataka

- zadatci sređivanja
- zadatci dopunjavanja

Zadatak	Obrazovni ishodi	Tip zadatka	Broj stavki	Broj bodova
1.	razumjeti kraći pisani tekst, odabrati prikladne jezične elemente na	dopunjavanje	5	5

	temelju konteksta i uvrstiti ih u ponuđeni tekst			
2.	prepoznati i identificirati pojedinačne jezične elemente i strukture, raščlaniti ponuđeni niz i oblikovati smislene rečenične cjeline uvažavanjem ortografskih i sintaktičkih zakonitosti jezika	sređivanje	3	3

Postupak provedbe ovog dijela ispita

Učenici rješavaju ovaj dio ispita nakon dijela posvećenog razumijevanju teksta slušanjem i čitanjem.

Struktura ispita

Ukupan broj bodova u ispitu je 24. Prva sastavnica ispita (slušanje s razumijevanjem) nosi 8 bodova, druga sastavnica (čitanje s razumijevanjem) 8 bodova i treća sastavnica (pisanje) također 8 bodova. U sljedećoj tablici daje se detaljan opis zadataka u svakoj od te tri sastavnice ispita.

Zadatak br.	Sastavnica ispita	Obrazovni ishodi	Tip zadatka	Broj stavki	Broj bodova
1.	slušanje	globalno razumijevanje kraćeg slušanog teksta do 50 riječi; prepoznavanje i identificiranje traženih informacija pomoću slikovnog predloška	pridruživanje	4	4
2.	slušanje	razumijevanje teksta do 30 riječi i prepoznavanje specifičnih informacija u pročitanoj nizu tvrdnji; identifikacija traženog na ilustrativnim predlošcima	višestruki izbor	4	4
3.	čitanje	globalno razumijevanje teksta do 80 riječi; prepoznavanje temeljnih informacija, srži	pridruživanje / povezivanje	4	4

		poruke			
4.	čitanje	razumijevanje teksta do 60 riječi i prepoznavanje specifičnih informacija u pročitanoj tekstu; odabir tražene informacije te razlikovanje točnog od netočnog	višestruki izbor	4	4
5.	pisanje	razumijevanje kraćeg pisanog teksta, odabir prikladnih jezičnih elemenata na temelju konteksta	dopunjavanje	5	5
6.	pisanje	prepoznavanje i identificiranje pojedinačnih jezičnih elemenata i struktura, stvaranje smislenih rečeničnih cjelina uvažavanjem ortografskih i sintaktičkih zakonitosti jezika	sređivanje	3	3

Ukupno bodova: 24

Prilog 2. – primjeri zadataka:

1. SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Poslušaj tekst.

Inge putuje na more k djedu i baki. Ona sprema stvari u svoj kofer.

Što će sve ponijeti sa sobom?

Zaokruži odgovarajuće slovo ispod sličice na koju se tvrdnja odnosi kao u primjeru.

Was packt Inge in den Koffer?

A

B

C

D

A

B

C

D

A

B

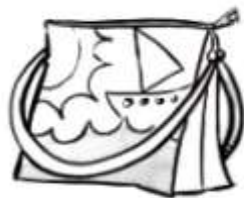
C

D

A

B

C

D

A

B

C

D

0. Zuerst packt sie ihre Sonnenbrille.
1. In ihrem Koffer ist schon ein Kleid.
2. In ihrem Koffer ist auch ein Handtuch.
3. Sie packt noch ihren Badeanzug ein.
4. Dort ist auch ein Rock.

2. ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Pročitaj tekst.

Zaokruži točan odgovor kao u primjeru.

Samo je jedan točan odgovor.

Svaki se točan odgovor odnosi samo na ono što si pročitao u tekstu.

Der erste Schultag

Heute ist der erste Schultag. Die Ferien sind vorbei. Anne und ihr Bruder Peter gehen in die Schule. Ihre Schultaschen sind schwer und groß. Sie haben auch Pausenbrote mit. Auf dem Weg zur Schule treffen sie ihre Freunde Katja, Marco und Hanne. Alle sind fröhlich. Die erste Stunde haben sie Deutsch. Ihre Lehrerin wartet auf sie in der Klasse. Sie sagt: 'Willkommen, Kinder!'

0. Heute beginnt... a) der Frühling
 b) die Schule
 c) der Winter
 d) das Wochenende
1. Anne und Peter sind... a) Eltern
 b) Freunde
 c) Geschwister
 d) Nachbarn
2. Ihre Schultaschen sind a) dünn
 b) klein
 c) leicht
 d) voll
3. Alle sind a) durstig
 b) hungrig
 c) lustig
 d) traurig
4. Im Klassenzimmer wartet auf sie... a) eine Frau
 b) ein Kind
 c) ein Mädchen
 d) ein Mann

1	2	3	4
c	d	c	a

III. PISANO IZRAŽAVANJE

Nadopuni rečenice odgovarajućim riječima kao što je u primjeru.

Pazi, **tri** su riječi višak.

Haus	Großeltern	Sommer	Tag	Woche	Freunde	Adria
			Gebirge	Ball		

0. Der Sommer beginnt.
1. Jeden Sommer fahre ich an die Adria.
2. Wir haben ein kleines Haus in Šibenik.
3. In Šibenik habe ich viele Freunde.
4. Wir sind den ganzen Tag am Strand.
5. Wir baden, schwimmen und spielen Ball!

4.6. TALIJANSKI JEZIK

Opći ciljevi ispita

Vanjsko vrjednovanje znanja iz talijanskoga jezika ispituje obrazovne ishode nastave talijanskoga jezika u osnovnim školama. Da bi ispit imao bolju nacionalnu i internacionalnu valjanost, temelji se na Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike (ZEROJ), na Hrvatskome nacionalnom obrazovnom standardu (HNOS), te Nastavnom planu i programu za osnovnu školu (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, kolovoz 2006). Vanjsko vrjednovanje u 4. razredu osnovne škole temeljit će se na razini A1 prema ZEROJ-u.

Specifični ciljevi ispita

Ovim ispitom iz talijanskoga jezika koji će se provesti u školskoj godini 2007./2008. ispitivat će se znanje i kompetencije s područja slušanja, čitanja i pisanja u četvrtome razredu osnovne škole gdje se taj jezik uči kao prvi strani jezik. Iako je vještina govorenja sastavni dio komunikacijske kompetencije u stranome jeziku, ona nije uključena u ovaj ispit zbog tehničkih ograničenja. Također, važno je napomenuti kako se ispit sastoji od zadataka koji ne ispituju pojedinu vještinu zasebno, već se ispituju integriranim zadacima.

Opis dijelova ispita

SLUŠANJE S RAZUMIJVANJEM

Cilj ispita

Ispitivanje učenikove vještine razumijevanja slušanja fraza, iskaza, i tekstova o sebi, ljudima koje poznaju, i stvarima koje ih okružuju, a da govornik pri tome govori jasno, polagano i pažljivo, te razumijevanje imena i jednostavnih riječi dovoljno da odgovore, tj. da mogu dati osobne podatke i slijediti upute u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija.

Obrazovni ishodi

Prema HNOS-u, PiP-u i ZEROJ-u učenici na kraju četvrtoga razreda (na razini A1) mogu:

- slijediti polagan i pažljivo artikuliran govor s dugim stankama da mogu shvatiti značenje
- razumjeti brojeve
- povezati vizualni i zvučni jezični sadržaj
- raspoznati i razumjeti fonološke, ritmičke, naglasne i intonacijske osobine talijanskoga jezika
- razumjeti kraće jednostavne izjavne rečenice i pitanja, razumjeti osnovne namjere sugovornika
- globalno i selektivno razumjeti kratki tekst poznate tematike
- uočiti specifičnosti izgovora i intonacije izvornih govornika i uočiti razlike u izgovoru glasova i glasovnih skupina talijanskoga jezika u odnosu na materinski jezik

Tipovi zadataka:

- zadatci povezivanja
- zadatci višestrukog izbora

Redni broj zadatka	Ispitivana podvještina	Vrsta zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
1.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja/specifičnih informacija	zadatak povezivanja	4	4
2.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja / specifičnih informacija	zadatak višestrukog izbora	4	4

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Svaki odgovor nosi jedan bod.

ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Cilj ispita

Ispitati učenikovu sposobnost čitanja i razumijevanja riječi, rečenica i kraćih tekstova, ispitati čitanje kao proces razmišljanja koji uključuje dopunjavanje i odabir rješenja u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u, HNOS-u, i PiPu, učenici na kraju 4. razreda (razina A1) mogu:

- pamtiti pismovne slike riječi i rečenice na razini prethodno usvojenih zvučnih uzoraka
- prepoznati i razumjeti poznata imena, riječi i jednostavne rečenice u kratkim pisanim uputama
- razumjeti i čitati kratke i jednostavne poruke te jednostavne obavijesti u svakodnevnim situacijama
- razumjeti poznate izraze i jednostavne fraze vezane uz svakodnevni život i neposredno okruženje

Tipovi zadataka

- zadatci pridruživanja
- zadatci višestrukog izbora

Redni broj zadatka	Ispitivana podvještina	Vrsta zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
3.	razumjeti glavnu poruku i kontekst	pridruživanje	4	4
4.	razumjeti glavnu poruku i pojedinosti u tekstu	višestruki izbor	4	4

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Svaki odgovor nosi jedan bod.

PISANO IZRAŽAVANJE

Cilj ispita

Ispitati učenikovu sposobnost izražavanja u pisanom obliku vrlo ograničenim brojem jednostavnih gramatičkih i leksičkih struktura i rečeničnih uzoraka usko vezanih uz poznate i konkretne situacije i prepisati poznate riječi i kratke fraze u skladu s očekivanom razinom znanja i kompetencija.

Obrazovni ishodi

Prema ZEROJ-u, HNOS-u, i PIP-u, učenici na kraju četvrtoga razreda (na razini A1) mogu:

- prepisati poznate riječi i kratke fraze

Tipovi zadataka:

- prepisivanje podataka iz teksta
- popunjavanje riječi u rečenice

Redni broj zadatka	Ispitivana podvještina	Vrsta zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
5.	Nadopunjavanje teksta prepisivanjem	pridruživanje	5	5
6.	Nadopunjavanje teksta prepisivanjem	prepisivanje	3	3

* prema vrstama tekstova navedenima u specifičnim ishodima za vještinu pisanja i prema HNOS-u i PIP-u za talijanski jezik i prvom, drugom, trećem i četvrtom razredu u osnovnoj školi u RH.

Vrjednovanje

Vrjednovanje svih zadataka vrši se temeljem ključa za odgovore i uputa za bodovanje zadataka. Svaki odgovor nosi jedan bod.

Struktura ispita

Ispit traje 30 minuta i sastoji se od dvaju dijelova.
Udjeli dijelova u ispitu su sljedeći:

Dio ispita	Broj zadataka	Broj bodova	Udio u ukupnom broju bodova	Trajanje
Slušanje	2	8	33,5%	10 minuta
Čitanje i pisanje	4	16	66,5%	20 minuta
Cijeli test	6	24	100%	30 minuta

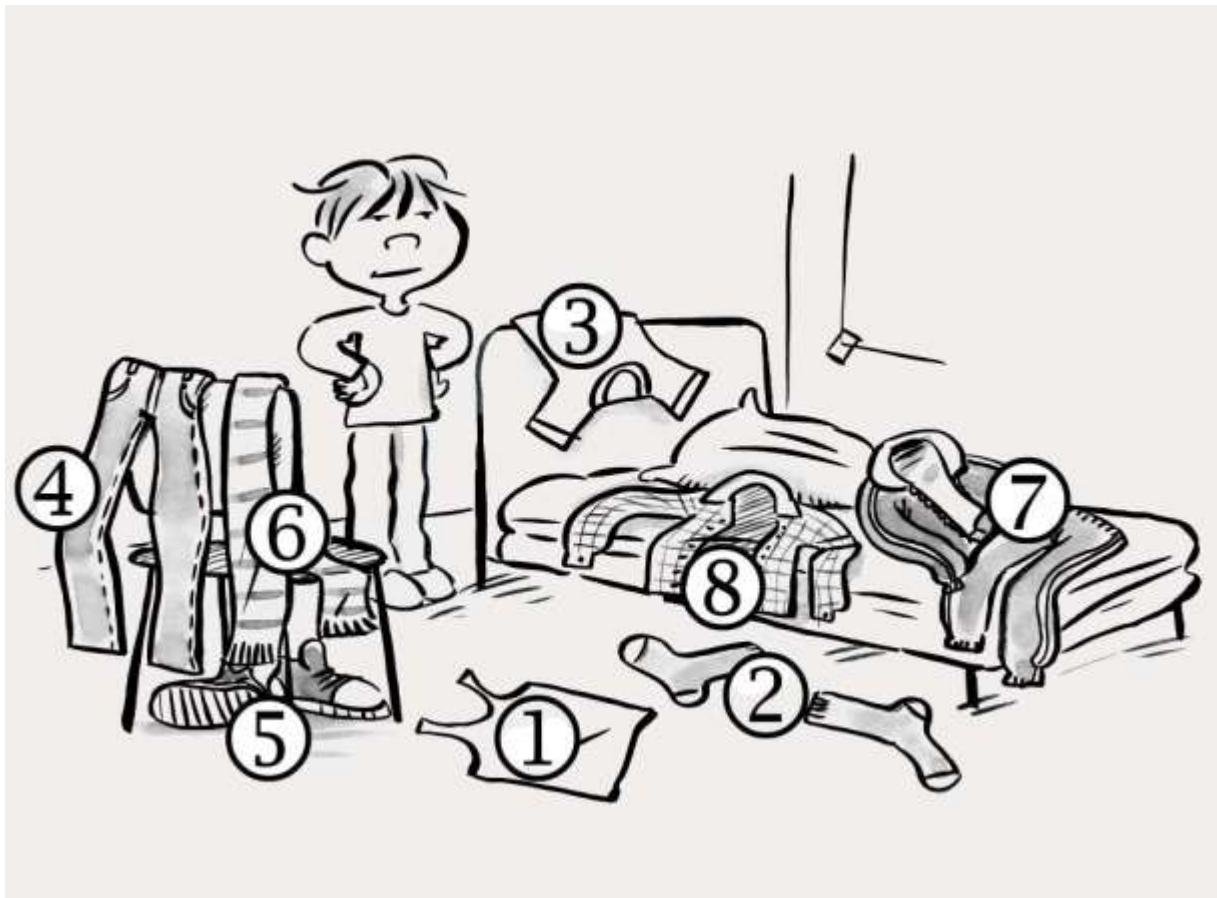
Raščlanjen po pojedinim udjelima, ispit izgleda ovako:

Sastavnica	Rn. broj	Cilj zadatka	Tip zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
Slušanje	1.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja/specifičnih informacija	povezivanje	4	4
Slušanje	2.	razumijevanje osnovnih značenja i sadržaja / specifičnih informacija	višestruki izbor	4	4
Čitanje	3.	razumijevanje poruke i pojedinosti u tekstu	pridruživanje	4	4
Čitanje	4.	razumijevanje poruke i pojedinosti u tekstu	višestruki izbor	4	4
Pisanje	5.	Nadopunjavanje teksta prepisivanjem	pridruživanje	5	5
Pisanje	6.	Nadopunjavanje teksta prepisivanjem	prepisanje	3	3

Prilog 1 - Primjeri zadataka

I. SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Na slici su odjevni predmeti. Označeni su brojevima. **Poslušaj** tekst. Na prazne crte upiši brojeve odjeće **onim redosljedom** kojim ih čuješ. Svaki broj upiši na odgovarajuću crtu kao u primjeru. **Tri** su predmeta na slici višak! Ostavi prazno mjesto ako ti neka riječ nije poznata.

Cosa cerca Marco? 1, _____, _____, _____, _____.

La stanza di Marco è disordinata. Lui cerca la canottiera, la maglietta, la tuta, i calzini e le scarpe da ginnastica.

II. ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Pročitaj tekst.

Samo je jedan točan odgovor!

Svaki se točan odgovor odnosi samo na ono što si pročitao u tekstu.

Zaokruži točan odgovor kao u primjeru ispod teksta.

Una gita

Oggi fa caldo. C'è il sole. I bambini con i loro maestri vanno a visitare Platak. L'autobus arriva davanti alla scuola. Tutti cantano e ridono. Marina è affamata e mangia una pesca. Roberto è assetato e beve un succo di frutta. Si fermano su un bel prato. Le bambine raccolgono le margherite e i bambini giocano al pallone. La sera stanchi ma contenti tornano dalle loro famiglie.

Primjer:

0. Il tempo è

- a) brutto
- b) nuvoloso
- c) bello
- d) bravo

1. I bambini e i maestri fanno

- a) una festa
- b) una gita
- c) uno spettacolo
- d) un concerto

2. La classe va

- a) al mare
- b) in città
- c) in montagna
- d) in campagna

3. In autobus sono tutti

- a) allegri
- b) tristi
- c) silenziosi
- d) addormentati

4. La sera tutti tornano

- a) a scuola
- b) a casa
- c) in classe
- d) sul prato

4. ZADATAK

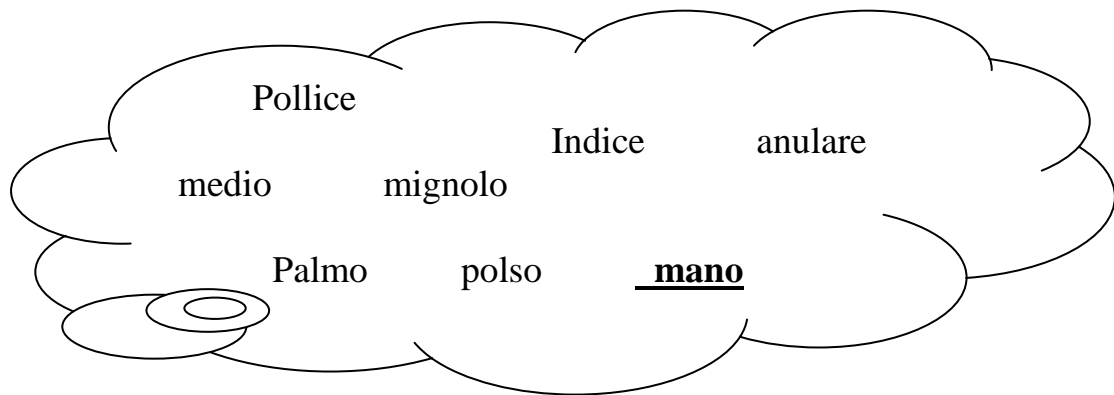
Primjer: 0) C

1) B	2) C	3) A	4) B
------	------	------	------

III. PISANO IZRAŽAVANJE

Nadopuni rečenice odgovarajućim riječima kao što je u primjeru!

Pazi, **tri** su riječi višak.

Primjer:

0. La mano ha cinque dita.

1. Il terzo dito della mano si chiama medio.
2. Il secondo dito della mano si chiama indice.
3. Il quinto dito della mano si chiama mignolo.
4. Il quarto dito della mano si chiama anulare.
5. Il primo dito della mano si chiama pollice.

5. TEHNIČKI OPIS ISPITA

5. 1. PRIBOR

Na ispitu učenici smiju koristiti pribor za pisanje i brisanje. Učenici ne smiju koristiti rječnike i druga pomagala.

5. 2. UPUTE ZA UČENIKE

Svi odgovori pišu se isključivo **pisanim slovima**.

6. PROVEDBA ISPITA

6.1. Sudjelovanje u ispitivanju

Ispitivanjem će biti obuhvaćeni svi učenici četvrtih razreda u osnovnim školama Republike Hrvatske koji dobiju suglasnost roditelja za sudjelovanje u ispitivanju. Ispit je jednak za sve učenike.

Svi će učenici biti obaviješteni o važnim pojedinostima ispitivanja.

Ispitni su materijali pisani hrvatskim jezikom. Pripadnici nacionalnih manjina mogu pisati ispit na svome materinskome jeziku.

Učenicima koji ne mogu pisati ispit na isti način kao i drugi učenici *Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja* prilagodit će ispitnu tehnologiju (ispitni materijal i ispitni postupak, primjerice: uvećan ispis ispita, produženo vrijeme pisanja i sl.).

6.2. Vrijeme održavanja ispita

Ispit će biti proveden **2. i 3. travnja 2008. godine**.

6.3. Oblik i trajanje ispitivanja

Ispitni instrument za učenike četvrtih razreda u školskoj godini 2007./2008. pisanoga je oblika. Čini cjelinu sastavljenu od nastavnih sadržaja Hrvatskoga jezika, Prirode i društva, Matematike i stranoga jezika u redovnoj nastavi. Ispit se piše u dva dana, a sastoji se od četiriju dijelova.

Prvi dan učenici rješavaju prvi i drugi dio ispita.

Prvi dio ispita piše se 35 minuta.

Nakon toga je stanka od 10 minuta.

Drugi dio ispita piše se 30 minuta.

Drugi dan ispitivanja predviđen je za treći i četvrti dio ispita.

Treći dio ispita piše se 35 minuta.

Nakon toga učenici imaju stanku od 10 minuta.

Četvrti dio ispita piše se 30 minuta.

6.4. Ispitne sastavnice

1. dan

I. dio – čitanje i razumijevanje književnoumjetničkoga teksta;
jezični zadatci

(35 minuta)

II. dio – pisanje sastavka

(30 minuta)

2. dan

III. dio – zadatci koji integriraju nastavne sadržaje

(Priroda i društvo, Matematika, Hrvatski jezik)

(35 minuta)

IV. dio – strani jezik u redovnoj nastavi

(30 minuta)

6.5. Izražavanje rezultata na ispitu

Učinak na ispitima ne će se ocjenjivati uobičajenim ocjenama (odličan, vrlo dobar, dobar, dovoljan i nedovoljan), nego će se rezultati iskazati kao postotak postignutih bodova (od 0% do 100%).

Ne će se iskazivati pojedinačni rezultati učenika i škola, nego će rezultati biti iskazivani zbrojno po pojedinim skupinama obilježja.